

59 | 26
aukción | tétel

VASZARY JÁNOS (1867-1939)

Táncosnő színes tollfejdísszel, 1925 – 1930 között

Olaj, vászon, 52x37 cm
Jelezve jobbra fent: Vaszary J.

Kezdő ár: 20 000 000 Ft / 61 538 EUR
Becsérték: 35 000 000 – 45 000 000 Ft
Estimated value: 107 692 – 138 462 EUR

KIÁLLÍTVA:

- A Kovács Gábor Gyűjtemény – Válogatás a magyar festészet remekeiből (Szeged). REÖK, Szeged, 2008.
- Csontvárytól Kondorig – Modernista festészet a Kovács Gábor Gyűjteményben, Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2011.
- A magyar festészet modernista törekvései a 20. század első felében – Válogatás a Kovács Gábor Gyűjteményből. Bolgár Szépművészetek Nemzeti Múzeuma (Bolgár Nemzeti Galéria), Szófia, 2012.
- Vaszary János magángyűjteményekben. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2015. március 27. – április 25.
- A Kovács Gábor Gyűjtemény Munkácsytól Tóth Menyhértig, Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ, Hódmezővásárhely, 2016.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA:

- Vaszary János-émlékiállítás. Polgár Galéria és Aukciósház, Budapest, 1998. április 23. – május 9. katalógus: 34.

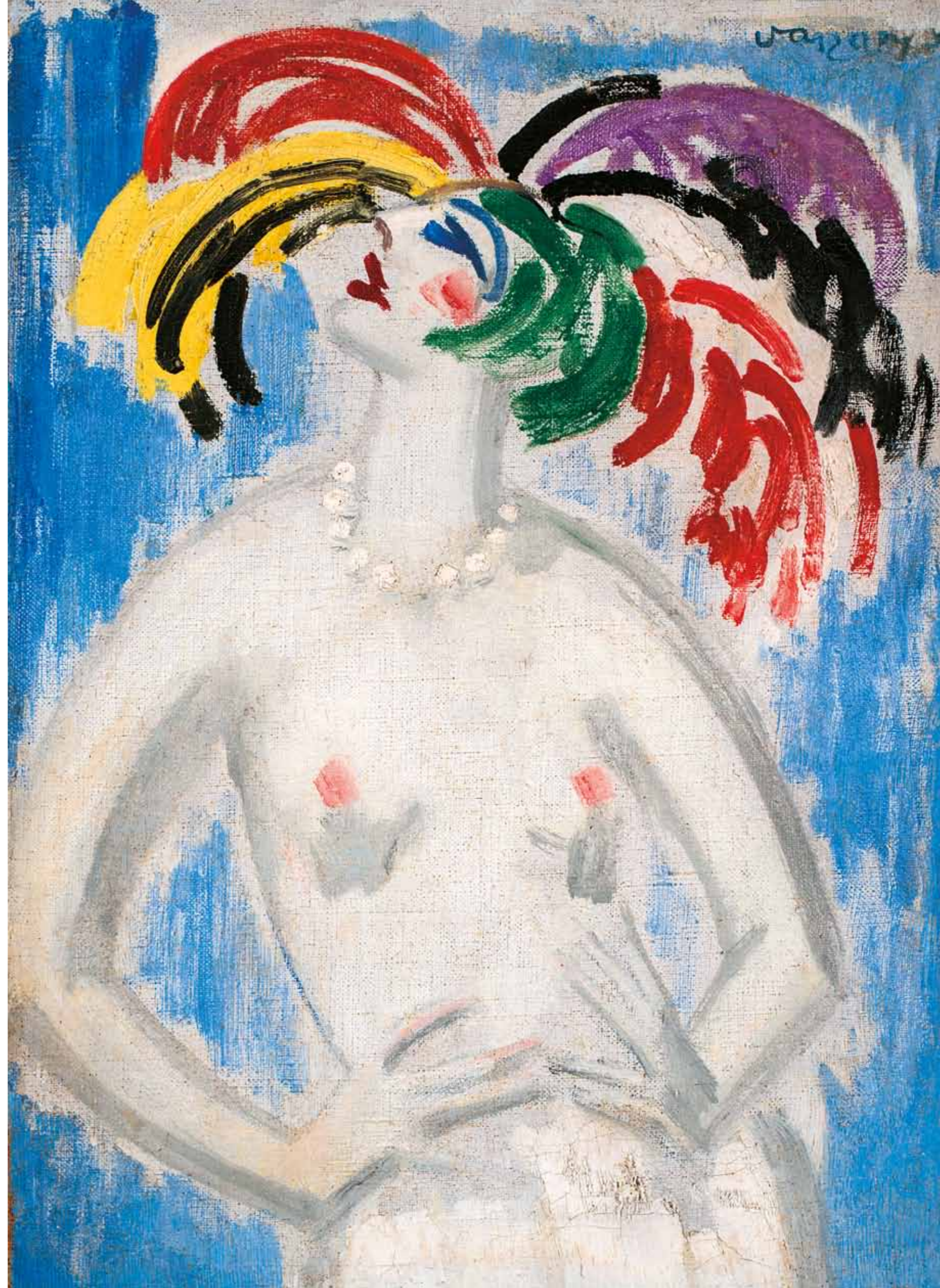
Vaszary J.

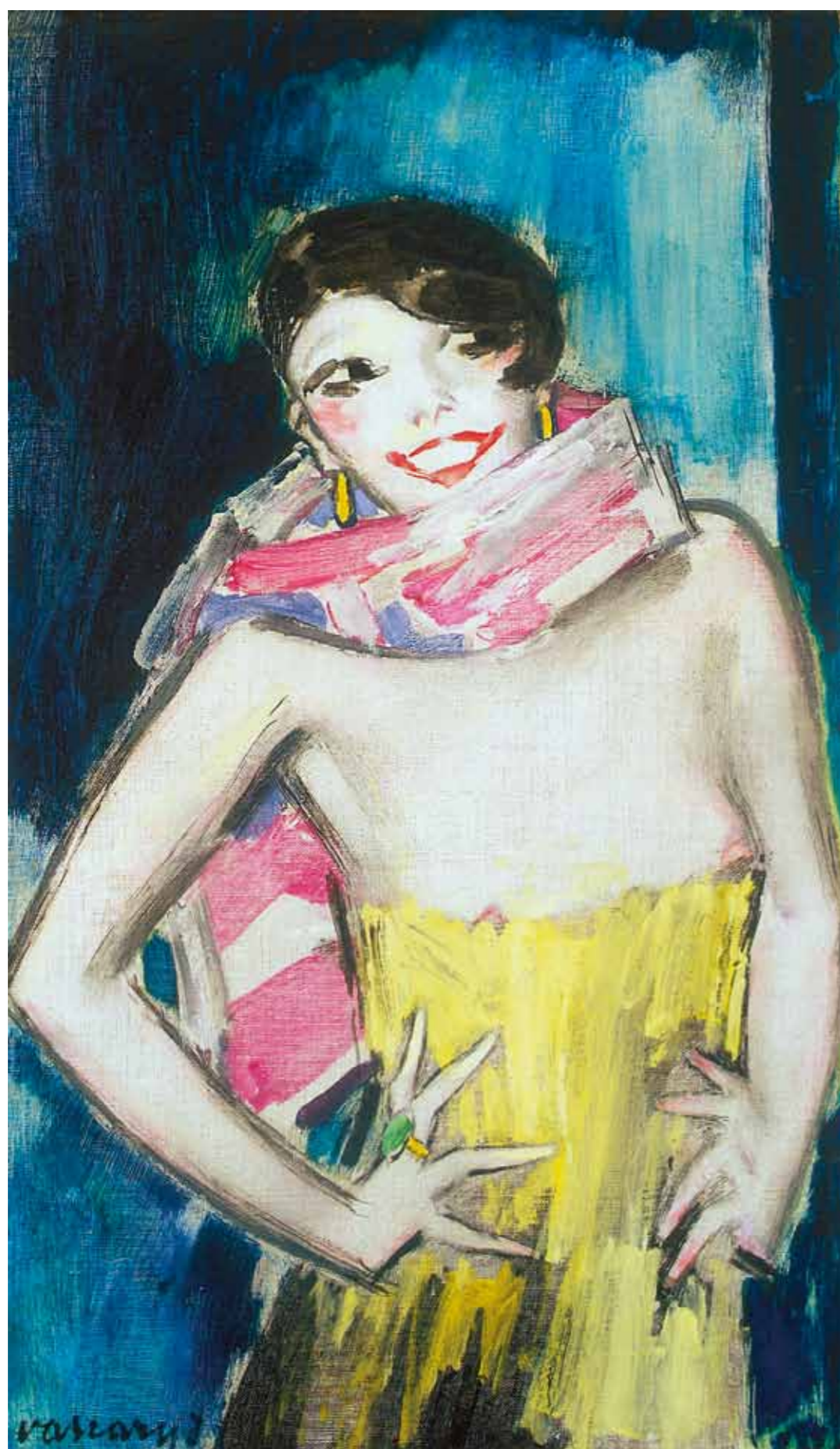

1. Anita Berber

2. Anita Berber

3. Vaszary János: La Cigale, 1925
magántulajdon

4. Mistinguett plakátok

Vaszary János, akiről nyugodtan állíthatjuk, hogy nem tudott rossz képet festeni, sokáig nem örvendett kellő megbecsülésnek a magyar szakirodalomban. Volt, hogy túl szépek, „tetszetősnek”, volt, hogy túl intellektuálisnak, netán „szenvélyességük mellett is hidegen sziporkázónak” (Farkas Zoltán) látták képeit, miközben egyetlen „hibája” az volt, hogy **bármilyen stílusban kezdett dolgozni, azonnal megtalálta annak legpontosabb, tömörebb vagy éppen leglázább nyelvi elemeit.**

Ez történt 1925-ös, majd a következő években ismétlődő **párizsi utazásai idején, amikor elbűvölve a város éjjel és nappal megállíthatatlannul pörgő tempójától, az utcai forgalomtól, a színes kirakatoktól, emberekkel teli bárktól,**

ragyogó reklámoktól, színházi és orfeumi előadásoktól stílust váltott, és a korábbi sötét alapra festett képek helyett **világos, igen gyakran fehér vászonra vitte fel szemkápráztató élményekből táplálkozó látomásait.** Ez azért is ment könnyen számára, mert volt mire alapoznia, hiszen a tízes évek elején ugyancsak világos alapra rajzolt és festett mozgástanulmányokat. Jellemző, hogy akkor készült női és férfi aktokat ábrázoló sorozatát *Szintetikus vonalak* címmel látta el, mintegy jelezve, hogy leginkább maga a mozgás és annak dinamikus vonalakkal történő megjelenítése foglalkoztatja.

A kor híres-hírhedt táncosnői közül Budapesten **Anita Berbert,** a legvadabbat, legféltelenebbet, a német expresszionizmus mozgásművészeti megtestesítőjét, már 1923-ban láthatta.

Igazi kedvence, azonban a másodvirágzását élő **Mistinguett volt, a Moulin Rouge és más híres párizsi mulatók sztárja.** De 1925-ben már fellépett itt **Josephine Baker is, aki 1928-ban és 1929-ben Budapesten is táncolt.**

Kosztolányi írta róla 1928 májusában a *Pesti Hírlap* hasábjain: „Félbarna, forrón. Habbal? Duplahabbal!” (Minderről bővebben: Geregly Mariann: „Kelet és Nyugat” Vaszary János művészete a húszas-harmincas években. In: Vaszary János gyűjteményes kiállítása, Magyar Nemzeti Galéria, 2007. október 18. – 2008. február 10.).

Bár a *Táncosnő tollas kalapban* leginkább az 1923-as Anita Berberre emlékeztet, aligha köthető konkrét személyhez.

Nagyvilági meztelensége, büszke fejtartása és színes tolldísze több élmény szintéziséből születhetett valamikor az 1920-as évek második felében.

BOROS JUDIT

